

Zinātnes Vēstnesis

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS UN LATVIJAS ZINĀTNIKU SAVIENĪBAS BIĻETENS

Nr. 4 (18)

1991. GADA MAIJS

Iznāk kopš 1989. gada septembra

Cena 30 kapeikas

LATVIJAS ZINĀTNIKU SAVIENĪBAS PADOMĒ

Aprīlī notika kārtējā ZS Padomes sēde. To vadīja ZS valdes sekretārs akadēmiķis ELMĀRS GRENS.

LU Cietvielu fizikas institūta direktors ANDREJS SILIŅŠ klātesošos iepazīstināja ar PSRS ZS pirmā kongresa materiāliem. Sā kongresa delegāti pārstāvēja galvenokārt Maskavu un Ļeņingradu. Un likumsakarīgi, ka pirmajā vietā tika izvirzītas lielo zinātnes centru problēmas. «Nomaļu» zinātniekiem pievērsa maz uzmanības. Kongresā neizdevās atrast sasaiti, kas vienotu centra un republiku zinātniekus. Sadarbību lielā mērā traucē informācijas trūkums. Ir vajadzīgs teicami organizēts koordinācijas centrs. Bez šāda centra PSRS un republiku zinātnieki nespēs efektīvi sadarboties.

Padomes loceklis JĀNIS GRĀVITIS sēdē runāja par Latviešu zinātnu kongresu, kas notiks šā gada 12.—17. jūlijā. No ārvalstīm vien tajā piedalīsies vairāk nekā 200 zinātnieki.

Organizatoriem šobrīd pilnas rokas darbs. Vēl daudz risināmu problēmu — par finansējumu, telpu īri, delegātu izmitināšanu. Pagaidām vēl nav zināms, kura tipogrāfija drukās un kad būs gatavas referātu tēzes. Latvijas ZA «Vēstis» publicēs tikai daļu kongresam paredzēto ziņojumu.

ELMĀRS GRENS sēdē sniedza

informāciju par ZA statusa un statūtu projektiem. Zinātnieku sabiedrībā par šiem projektiem tiek izteiktas ļoti atšķirīgas, pat pretējas domas. Pēc ZS iniciatīvas, akadēmijas statūtos jau izdarīti vairāki grozījumi; tas nodrošina tālāku zinātnes demokratizāciju.

Priekšlikumi par turpmākiem grozījumiem statūtos iesniedzami attiecīgām komisijām. Priekšlikumus izvērtēs jūlijā ZA kopsapulcē, kur piedalīsies arī ārzemju zinātnieki.

AP deputāts Jānis Vaivads aizrādīja, ka ZS risina tikai ar ZA zinātni saistītos jautājumus, bet neņem vērā zinātni augstskolās.

Jānis Grāvis apšaubīja sabiedrībā izplatīto domu, ka ZA ir progresīva zinātne, bet augstskolās — regresīva. Viņaprāt, zinātne ir atpalikusi gan ZA, gan augstskolās.

Elmārs Grēns savukārt uzsvēra, ka nav paredzēts sadalīt zinātni ZA un augstskolu zinātnē. Zinātnei jābūt vienotai, integrētai, un visas zinātnes problēmas jārisina kopīgi.

Juris Dzelme uzskata, ka vispirms ir jāatrisina ZA īpašuma jautājums un tikai tad varēsot izskatīt ZA statusu un statūtus.

Elmārs Grēns pamatoja domu, ka vēl līdz ZA īpašuma attiecību noskaidrošanai ZA statusa un statūtu pilnveidē var paveikt ļoti daudz.

Akadēmiķis JĀNIS STRADIŅŠ sēdē pastāstīja par Baltijas pētījumu fonda izveidi. Tā uzdevums ir pētīt Latviju kā Baltijas reģiona sastāvdaļu, noskaidrot mūsu republikas lomu attiecībā pret Skandināviju, Lietuvu, Igauniju un citām Dzintarijās valstīm.

Latvijas eksakto zinātņu zinātniekus pasaulē citē daudz mazāk nekā, piemēram, Somijas zinātniekus. Pavisam reti pasaulē pavid ziņas par Latvijas humanitārajās zinātnēs saņemto. Tā turpināties nedrīkst. Starptautiskajos izdevumos jāpublicē vairāk zinātnisko rakstu par baltu valodu, Latvijas vēsturi, ģeogrāfiju, ekoloģiju un ekonomiku.

Latvijas zinātnieku darbi pagaidām neparādās pasaulē, paliek mājās «ķēķi». Viens no iemesliem tam ir vājie sakari ar ārvalstīm. Nepieciešams plašāk sadarboties ar ārzemju zinātniekiem, vairāk jāriko starptautiskas konferences, jāpublicē izdevumi angļu vai vācu valodā. Jāatjauno arī Baltijas antante.

Baltijas pētījumu fonds ir saņēmis subsīdijas no Zinātnes padomes. Gaidāmas iemaksas arī no sponsoriem.

Fonda valde uzaicina sadarboties zinātniekus, kas strādā profesionāli.

VILHELMS ĻUTA

12. MAIJS — MĀTES DIENA

MĀTES DIENA — svinības, kuru mērķis ir pacelt mātes kā tautas audzinātājas cieņu un nozīmi, kā arī pacelt pašas mātes pienākumu apziņu.

Ir māte mani mācījusi:

Pie galda rātņi Dievu lūgt,
Bez prieka puķi nenoplūkt.

(Andrejs Eglītis)

PĒTNIECĪBA ZS PASPĀRNĒ

Tēmas «Mākslīgās makrovīdes mehāniskās sintēzes teorija un prakse» (LZP grants nr. 90089) pētījumu izpildē ir iesaistīta nevis viena, bet gan vairākas, dažādiem resoriem pakļautas organizācijas — Radioastrofizikas observatorija, Polimēru mehānikas institūts, RTU, LLA u. c. Lai nonāktu pie vienas virsvadības, izpildītāji uzskata, ka ir lietderīgi iekļauties Zinātnieku savienības struktūrā.

Tāpat ir precedents tam, lai ZS ar laiku savā paspārnē varētu pārņemt atsevišķu pētījumu organizēšanu.

Tēmas nr. 90089 izpildei noorganizēts Mehāniskās sintēzes seminārs, ko vada tehnisko zinātņu kandidāts Edgars Bervalds. Semināra pirmā nodarbība notika š. g. 24. aprīlī. Turpmāk seminārnodarības notiks regulāri — reizi mēnesī.

PAPILDINĀJUMS

Latvijas Zinātnieku saime aprīlī papildinājusies ar jauniem biedriem. To vidū ir vēsturnieks Valdis Kronis, jurists Dzidris Seps, ķīmiķis Uldis Cinis, inženieris elektriķis Gundis Lauža, fiziķi Andrejs Dzedons un Artūrs Medveds.

Jaunuzņemto kopskaits — četrpadsmit zinātnieki.

ZA SASTĀVS

Zinātņu akadēmijā pašlaik ir 31 akadēmiķis, 47 korespondētājlocekļi, 16 goda locekļi, 20 ārzemju locekļi un 5 goda doktori.

Isteno locekļu vidū vairāki sasnieguši cienījamu vecumu — Varvara Sergejeva (dz. 1902.), Andrejs Valdmanis (dz. 1906.), Aleksandrs Mālmeisters (dz. 1911.). Gados visjaunākie akadēmiķi ir Edmunds Lukevics, Uldis Viesturs un Juris Zaķis (visi dzimuši 1936. g.). Visaugstāko zinātnisko pakāpi ir ieguvušas trīs sievietes — Emilija Gudriniece, Rita Kukaine un Varvara Sergejeva.

No pašreizējā ZA isteno locekļu sastāva visagrāk (1958. g.) par akadēmiķi ievēlēts Aleksandrs Mālmeisters. Akadēmiķi veterāni ir arī Aleksandrs Drīzulis, Eduards Jakubaitis un Andrejs Valdmanis, kas ievēlēti 1963. gadā. Pēc stāža visjaunākie akadēmiķi (ievēlēti iepriekšējā gada nogalē) — Ivars Biļinskis, Margeris Līdaka, Kurts Svarcs, Jurijs Tarnopolskis un Juris Zaķis.

15 akadēmiķi darbojas ZA ķīmijas un bioloģijas zinātņu nodaļā un tikai seši — humanitāro un sociālo zinātņu nodaļā. Visieciņātāko zinātni — ķīmiju pārstāv astoņi akadēmiķi, turpretī ekonomiku — tikai viens pats Arnis Kalniņš.

V. VALTS

NORVĒGIJA BŪVĒ TILTU UZ LATVIJU

Pēdējā gada laikā arvien vairāk valstu un organizāciju gan Eiropā, gan arī tālākos kontinentos ir izrādījušas ieinteresētību sadarboties ar Latviju izglītības un zinātnes jomā. Viena no pēdējām iniciatīvām nāk no mūsu kaimiņiem Skandināvijas pussalā — norvēģiem.

Trondheimas universitātes vadība ir izstrādājusi interesantu programmu par Ziemeļu valstu (Zviedrija, Norvēģija, Somija, Dānija, Islande) sadarbību ar Baltijas valstīm — Igauniju, Latviju un Lietuvu. Šī programma tiek iesniegta Norvēģijas valdībai ar lūgumu to virzīt tālāk uz Ziemeļu valstu padomi, lai atrastu tur iespējamo finansiālo atbalstu.

Līdz šim jau eksistēja dažādas sadarbības programmas starp Ziemeļu valstu un Rietumeiropas universitāšu (ERASMUS, NORDPLUS, NORTEK u. c.). Bija izveidota arī Eiropas valstu un bijušo Austrumeiropas socialistisko valstu — Čehoslovākijas, Ungārijas, Polijas, Dienvidslāvijas un Bulgārijas universitāšu sadarbības programma — TEMPUS (Trans-European Mobility Program for University Studies).

Analoģiski pēdējam nosaukumam Trondheimas universitāte savu izstrādāto programmu ir nosaukusi par NEMPUS (North-European Mobility Program for University Studies).

Galvenie šādas programmas izveidošanas principi:

1) Baltijas valstīm ir vajadzīga sadarbība ar Eiropas valstīm;

2) Apstākļi, kādos Baltijas valstīs pašlaik var sadarboties ar Ziemeļu valstīm, ir pilnīgi atšķirīgi no tiem, kas eksistē Ziemeļu valstu iekšējās, savstarpējās attiecībās;

3) NEMPUS programmas finansēšanu jānodrošina Ziemeļu valstīm;

4) Zinātniskajai un tehniskajai sadarbībai jābalstās uz savstarpēju apmaiņu principiem.

Par programmas pamatmērķiem uzskata:

— Baltijas valstu augstākās izglītības sistēmas attīstīšanu un tuvināšanu Eiropas līmenim;

— Baltijas augstskolu mācību spēku un studentu aktivitātes, kustīguma (mobility) attīstīšanu sadarbībā ar citu valstu augstskolu zinātniekiem, mācību spēkiem un studentiem;

— aktīvāku augstskolu zinātnieku un mācību spēku sadarbību ar rūpniecības firmām kā austrumos, tā rietumos.

Programmu paredzēts sākt ar 1992. gada 1. janvāri. Programmas galvenie virzieni:

— tehnoloģija un lietišķās dabaszinātnes;

— biznesa vadība, tautsaimniecība;

— vides aizsardzība;

— sociālās zinātnes;

— valodu apgušana.

Kopējā summa, kādu Ziemeļu valstis varētu izdalīt šai programmai ik gadus, ir ap 25 miljoni ASV dolāru. So naudu varētu izmantot trīs veidu grantiem:

1) dažādiem savstarpējās sadarbības projektiem, kuros kā no Baltijas, tā Ziemeļu valstu puses piedalās pa vienai augstskolai, rūpniecības firmai un sabiedriskajai organizācijai;

2) studentu un aspirantu studijām uz noteiktu laiku; mācību spēku pedagoģisko iemaņu pilnveidošanai; praktiskai darbībai uz laiku rūpniecības administrācijā, pētniecības institūtā, universitātē; lekciju kursa nolaišanai;

3) publikāciju un informācijas apmaiņai, kā arī kopēju studentu paš-

darbības un sporta pasākumu organizēšanai.

Programmu iecerēts veidot uz 5 gadiem. Taču pēc pirmajiem 2 gadiem jānodrošina katra darba efektivitātes novērtējums.

Atrodies Trondheimas universitātē šā gada martā, izteicu mūsu augstskolu vārdā pilnīgu atbalstu šādas programmas veidošanai. Tagad mūsu uzdevums būtu savlaicīgi sagatavot priekšlikumus par iespējamiem sadarbības projektiem, noskaidrot, kādus Ziemeļu valstu augstskolu zinātniekus un mācību spēkus mēs gribētu uzaicināt pie sevis, kā arī gatavot mūsu zinātniekus un mācību spēkus pieredzes apgušanas darbam Ziemeļu valstīs.

Jāatzīmē Norvēģijas valdības pārstāvju izteikumi, ka, ja gadījumā Ziemeļu valstu padome šādu programmu neapstiprinās, Norvēģija patī tomēr sāks īstenot šo programmu, kaut arī ar mazāku finansējuma apjomu.

Nobeigumā pāris vārdus par Trondheimas universitāti, kas ir viena no 5 Norvēģijas universitātēm. Universitāte sastāv no trim atsevišķām daļām:

— no Norvēģijas tehnoloģiskā institūta (NTH), kas ir lielākais augstākās tehniskās izglītības centrs valstī (tajā māsā apm. 6000 studentu);

— no Humanitāro un dabaszinātņu institūta (AVH), kurā māsā apm. 3500 studentu;

— no Medicīnas augstskolas ar apm. 300 studentiem.

Kādreizējās Norvēģijas galvaspilsētas universitāte ir parādījusi lielsku iniciatīvu. Nepaliksim malā kā gaidītāji, bet aktīvi ieklausimies kopējā sadarbībā. Mūsu ceļam jāved uz Eiropu.

IVARS KNETS,
professors, RTU zinātņu prorektors

K. KEGI FONDA DIENAS

Latvijas Traumatoloģijas un ortopēdijas zinātniskās pētniecības institūtā no 22. līdz 24. aprīlim notika ceturtais K. Kegi ortopēdijas fonda dienas. Profesors nolasīja lekcijas, konsultēja slimniekus un, kā vienmēr, veica vairākas paraugoperācijas.

1988. gadā K. Kegi nodibināja ortopēdijas fondu. Mērķis — paplašināt pedagoģisko darbību, lai apmācītu mūsu ārstus un medicīnas māsas ASV ievērojamākās klīnikās.

Sākot ar 1988. gadu, divi speciālisti ik pa četriem mēnešiem stažējas viņa vadībā Jeila universitātē, Votterberi slimnīcā un citās ASV klīnikās. Turklāt profesors ir radījis iespēju speciālistiem piedalīties plašākajos kongresos, konferencēs un simpozijos ASV un citās valstīs par traumatoloģijas, ortopēdijas un biomehānikas problēmām. K. Kegi ir izdarījis vairāk nekā 60 gūžas un ceļu locītavu aizvietošanas operāciju Rīgā, Maskavā, Kijevā, Taš-

kentā, Tbilisī un Irkutskā, nolasījis lekciju ciklus.

Sis ir K. Kegi septiņpadsmitais brauciens uz Rīgu kopš 1987. gada. Kopā ar viņu ceturtais fonda dienās ieradās arī Jeila universitātes rektors Geifidments un Zviedrijas galvenais ortopēds Rīdels. Fonda dienās piedalījās arī ievērojamākie PSRS speciālisti un medicīnas māsas no ASV, Anglijas un Zviedrijas. Pasākuma nobeigumā notika paplašinātā traumatologu un ortopēdu biedrības sēde.

OSKARS MARTINSONS

VAI BŪS GODA INSTITŪTS?

Latvijas zinātnieku aprindām Latgali pētniecības institūta vārds nav svešs. Zinātnisko darbinieku vajadzībām izdevniecības «Zinātne» 1989. gadā izdotajā Ekonomikas institūta Sabiedrisko zinātņu zinātniskās informācijas centra sagatavotā referātu krājumā «Aizrobežu literatūra par Latviju» plaši apskatīta šā institūta darbība un pētījumu klāsts. Ņemot vērā, ka šis krājums tika gatavots, rēķinoties ar toreiz pastāvošo izdevumu ideoloģisko cenzūru, jāatzīst, ka tajā izdevies pateikt pietiekami daudz. Citētām 216. lappuses tekstu!

«No pārējiem latviešiem latgalieši atšķiras ar vēsturiski noteiktām lingvistiskām, etnogrāfiskām, etnopsiholoģiskām un citām īpatnībām.

Pašreiz šīs atšķirības sāk izzust, t. i., darbojas asimilācijas process, ko daļa latgaliešu interpretē kā asu politisku un sociālkulturālu problēmu, kuras atrisināšana... virzīta uz latgaliskās kultūras glābšanu kā latviskās kultūras substanci. Latgales problemātiku viņi traktē kā Latgales un latgaliešu kā īpaša etnolingvistiska, morālsociāloloģiska un kultūras kopuma ģenēzes, veidoša-

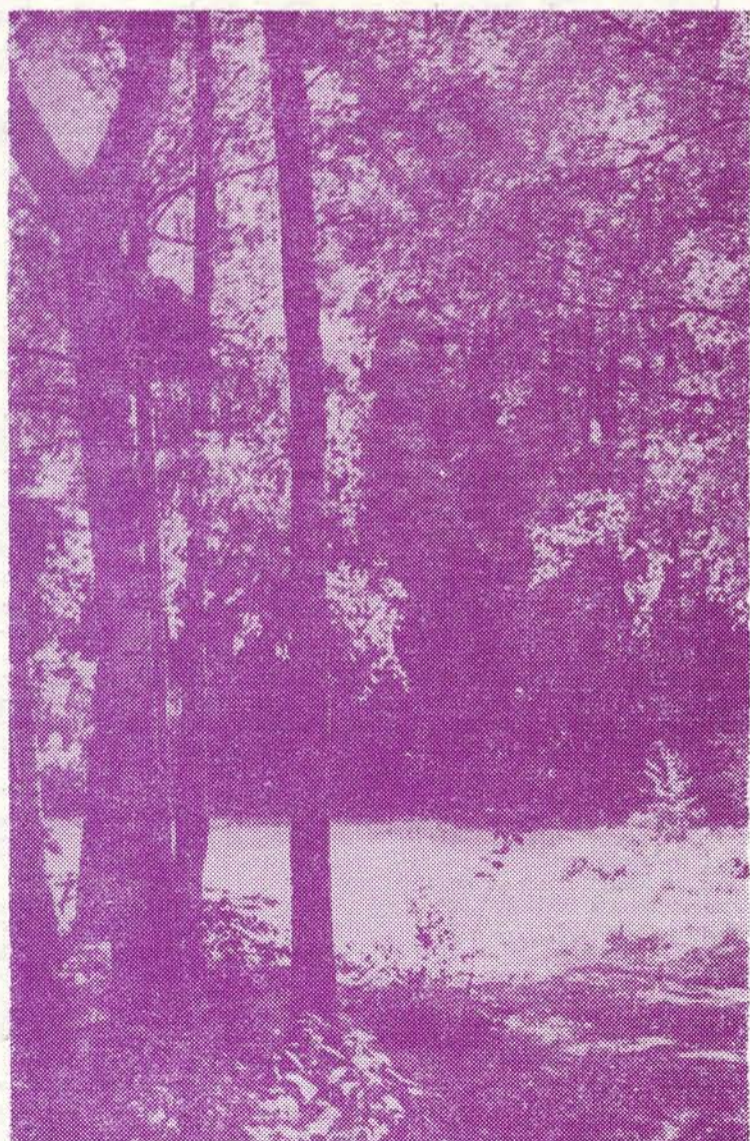
nās, saglabāšanās un attīstības izpētes uzdevumu pasaules kultūras interesēs. Šādam mērķim VFR kopš 1960. gada darbojas Latgali pētniecības institūts.² Turklāt Latgali pētniecības institūtam pēc tā vadības iecerēm jāveicina līdz 1934. g. Latvijā pastāvējušā parlamentārā režīma atjaunošana.

Kā bija pieņemts tajos laikos, Latgali pētniecības institūtam tika uzgāzts arī spānis darvas, taču 113 dažādu autoru darbi izmantotās literatūras sarakstā liecina paši par sevi, ka Latgali pētniecības institūts ir bijis ļoti produktīvs un cieņīgs ieņemti vietu Latvijas institūtu kopsaimē. Ja mums ir ZA ārzemju locekļi, kāpēc nevarētu būt akadēmijas ārzemju goda institūts?

J. ZELŅONKA,
ZA Ekonomikas institūta
vecākais zinātniskais
līdzstrādnieks

¹ Zarubeznāja literatūra o Latvij. Apskati un referāti. Atb. red. J. Priekulis. Rīga, Zinātne, 1989., 6. izd.

² Latgalian rescare institūte: Das latgalische Forschungsinstitut.

Dzimtenes ainava

KONKURSA DARBU PIETEIKŠANAS TERMIŅI

Frīdriha Candra prēmija — tehniskās zinātnes — 23. maijs.

Andreja Upīša prēmija — literatūras teorija un vēsture — 4. septembris.

Mstislava Keldiša prēmija — fizikas un matemātikas zinātnes — 10. novembris.

Jāņa Endzelīna prēmija — latviešu valodniecība — 22. novembris.

Gustava Vanaga prēmija — ķīmijas zinātnes — 10. decembris.

IZDEVNIECĪBAS «ZINĀTNE» JAUNĀS GRĀMATAS

Bioloģija

Latvijas Entomologs. 34. laid. / Latv. Entomol. b-ba; Atb. red. R. Varzinska. — R.: Zinātne, 1991. — 124 lpp. (7,6 izdevn. l.) : tab. — Latv., krievu, angļu val.; Titl. paral. krievu val. — 1 r. 60 k., 800 eks.

Enerģētika

Greivulis J., Avkštols I., Ribickis L. Asinhroniskā ventīlāskāde ar uzlabotiem enerģētiskajiem rādītājiem / RTU. — R.: Zinātne, 1991. — 217 lpp. (10,3 izdevn. l.) : sh., tab. — Krievu val.; Rez. angļu val. — 1 r. 10 k., 800 eks.

Lauksaimniecība

Galvāns B. Inženiera pārdomas. — R.: Zinātne, 1991. — 144 lpp. (7,7 izdevn. l.) : il. — (Zinātne laukiem, Nr. 22). — 2 r., 3000 eks.

Mežsaimniecība

Cinovskis R., Mauriņš A., Zvirgzds A. Skriveru dendrārijs : Ceļvedis / Latv. Dabas un pieminekļu aizsardz. b-ba, LZA Botāniskais dārzs. — R.: Zinātne, 1991. — 117 lpp. (7,6 izdevn. l.) : zīm., sh., fotoatt. — 2 r. 90 k., 5000 eks.

Filoloģija

Materiāli par latviešu literatūru un mākslu emigrācijā / LZA Val. un lit. inst.; Sast. A. Rožkalne; Atb. red. V. Hausmanis. — R.: Zinātne, 1991. — 91 lpp. (4,7 izdevn. l.) — 2 r., 700 eks.

Dailīliteratūra

Caks A. Kopoti raksti. 6 sējumos / LZA Val. un lit. inst.; Red. kolēģija: V. Hausmanis (atb. red.), J. Kalniņš, I. Kiršentāle, J. Peters, V. Samsons; Tekstus sagat. un komentējis V. Rūmnieks; Mākslin. I. Jēgere. — R.: Zinātne, 1991.

1. sēj. : Dzeja / Sast. un koment. sarakst. V. Rūmnieks; Priekšv. autors M. Caklais. — 719 lpp., 16 lpp. il. (25,9 izdevn. l.) : il. — (Ies.) : 5 r. 90 k., 32 550 eks.

Mākslas zinātnes

Sūna H. Latviešu šadzīves horeogrāfija / LZA Val. un lit. inst.; Atb. red. E. Kokare. — R.: Zinātne, 1991. — 380 lpp. (30,2 izdevn. l.) : tab. — Rez. vācu, krievu val. — (Ies.) : 6 r., 3000 eks.

LĪGUMI AR ĀRVALSTĪM

Zinātņu akadēmijas institūti arvien neatlaidīgāk iesaistās sadarbībā ar ārzemēm. Noslēgti vairāki komerciāli līgumi par ZA izstrādņu realizēšanu Eiropas un Āzijas valstīs. Magnetohidrodinamikas specializētais konstruktoru birojs Čehijas un Slovākijas Federatīvajai Republikai izgatavo MHD iekārtas šķidrā metāla maisīšanai metalurģiskajās krāsnīs. Koksnes ķīmijas institūts Bulgārijai realizēs lopbarības salmu pārstrādes tehnoloģiju un iekārtas. Mikrobioloģijas institūts ar Bulgāriju noslēdzis līgumu par biotehnoloģiskās aparatūras un tehniskās do-

kumentācijas pārdošanu. Organiskās sintēzes institūta Eksperimentālā rūpnīca eksportē ftorafūru uz Japānu.

Darbu turpina uz Elektronikas un skaitļošanas tehnikas institūta bāzes izveidotais padomju un amerikāņu kopuzņēmums «Laiks» un zinātniskais ražošanas kopuzņēmums «Atvērto sistēmu asociācija».

Uz Inženiertehnoloģiskā centra bāzes ir izveidots Latvijas, Holandes un Dienvidslāvijas kopuzņēmums «Mikroelektronikas centrs Elektronpluss».

ZINĀTNIĒKU SAVIENĪBAS BIEDRIEM

Latvijas Zinātnieku savienības informācijas un koordinācijas centrs atrodas Rīgā, Meistaru ielā 10, 4. stāvā, 415. telpā, tālr. 212969.

— Sekciju koordinātoriem un individuālajiem biedriem atgādinām, ka mūsu centrā var saņemt Latvijas ZS nozīmītes, Latvijas ZS biedru iestāšanās jauna veida anketas.

Turpinās biedru naudas iekasēšana, apliecinību pagarināšana.

Sekciju koordinātorus un individuālos biedrus aicinām būt aktīviem savu pienākumu pildīšanā.

— No Vilņas saņemts žurnāla «Revue Ballique» otrais numurs (cena Latvijas ZS biedriem 5 rbļ., pārējiem — 6 rbļ.). Žurnālu var iegādāties arī ar pārskaitījumu. Sākot ar nākamo numuru žurnāls vairs nebūs faksimilizdevums. Autorus, kas vēlas žurnālā ievietot rakstus, lūdzam griezties pie izdevuma re-

daktora R. Rikarda (tālr. 203317 vai 450613).

— Informatīvais biļetens «Zinātnes Vēstnesis» kļuvis par Latvijas ZS izdevumu. Tā iespēšanu uzņēmies Rīgas Tehniskā universitāte. Cerams biļetens sāks iznākt regulāri.

LZA, RTU un LU biedri šo izdevumu saņem centralizēti. ZS sekciju koordinātorus un individuālos biedrus lūdzam biļetenu saņemt mūsu centrā katrā mēneša otrajā dekādē.

Autorus, kas savus rakstus vēlas publicēt biļetenā, lūdzam tos nodot informācijas centrā vai redaktoram V. Lutam (Rīgā, Turgeņeva ielā 19, 11. stāvā, 1117. telpā, tālr. 226198).

IVARS KUPCS,
LZS koordinācijas un
informācijas centra vadītājs

LATVIJAS ZA FIZIKĀLĀS ENERĢĒTIKAS INSTITŪTS

veic šādas izstrādes:

1) enerģētikā un siltumfizikā — reģionālo kurināmā un enerģētiskā kompleksa vadības programmas, apvienoto un reģionālo elektroenerģētisko sistēmu elektrisko tīklu attīstības optimizācijas informacionālos skaitļošanas kompleksus (programmas), kurināmā un enerģētisko resursu normēšanas metodikas, automatizētu informacionālu kurināmapgādes vadības sistēmu, netradicionālus enerģijas avotus un kombinētas siltumapgādes shēmas, automatizētas siltuma apgādes un patēriņa sistēmas;

2) pusvadītāju fizikā — jaunu paņēmieni izstrādes struktūru apstrādes tehnoloģijā un to parametru mērīšanā, virsmas apstrādes tehnoloģijas un iekārtas, ierīces un metodes struktūru lokālai fotoelektrisko un optisko parametru mērīšanai, lokālu enerģētisko līmeņu raksturlielumu aprēķinu metodes, Lengmīra-Blodžetas kārtiņu iegūšanas tehnoloģiju un pētīšanas metodes, piemaisījumu difūzijas tehnoloģijas silīcija p-n pārejas izgatavošanai;

3) lieljaudas pusvadītāju elektronikā — autonomu sistēmu jaunas tiristoru un tranzistoru enerģijas pārveidotāju izstrādes, augstsprieguma statiskos pārveidotājus dzelzceļa transportam, speciālas komutācijas drošes tiristoru pārveidotājiem, enerģētiskos rādītājus nesinusoidālās sistēmās, to noteikšanas metodikas un mērīšanu;

4) nesagraujošas metodes epitaksiālo kārtiņu un metālisko pārklājumu parametru mērīšanai, pusvadītāju struktūru parametru kontrolei un aparātu kompleksus, pusvadītāju virsmas metālisko un dielektrisko pārklājumu biezuma mērīšanas metodikas un ierīces;

5) aparātu un elektrisko mašīnu jomā — šķidrums smidzinātājus (miglas ģeneratorus) gaisa mitrināšanai, divpakāpju ēku apkures sistēmas regulatorus ar centrālo siltumapgādi, lineāros un pagrieziena elektromagnētiskos soļu dzinējus, spektrofotometriskās reģistrācijas sistēmas zinātniskajos un ekoloģiskajos pētījumos.

Visas izziņas par institūta izstrādēm, kontraktu un līgumu noslēgšanas nosacījumiem var saņemt

226006, Rīga, Aizkraukles ielā 21, tel. 552011,

fakss 0132 551394, telekss 161127-ESTI-SU.

«ZINĀTNES VĒSTNESIS»
Indekss 77165
Dibinātājs un izdevējs: Latvijas
Zinātnieku savienība
Reģistrācijas apliecība Nr. 0075,
izdota 19.03.91.

Redaktors Vilhelms Ļuta
Redakcijas kolēģija: Evalds Mugurēvičs (redkolēģijas vadītājs), Elmārs
Beķeris, Mārtiņš Beķers, Juris Ekmanis, Jānis Graudonis, Jānis Kļava,
Oskars Martinsons
Redakcijas adrese: Rīgā, Turgeņeva ielā 19. Tālrunis 226198.

«Zinātnes Vēstnesis» («Science Bulletin») Association of Latvian Scientists
Iespiests Rīgas Tehniskās universitātes tipogrāfijā Rīgā, Kaļķu ielā 1. Augstspiede.
1 uzsk. iespaidloksne, Tirāža 2000 eks. Pasūtījums Nr. A-157.
Linotipists Aldis Puķītis, burtlicis Jevgeņijs Zvejs, iespiedējs Arnis Martužs.
Korektore Daina Pakalniņa.